

Claudie Hunzinger

Un câine la masa mea

Traducere din limba franceză
și note de Simona Brînzaru

POLIROM
2024

Să fi fost prin noiembrie când au trecut prin fața casei excursioniști, cu bețe pentru drumeție, cu șepci, ochelari de soare, rucsacuri, înconjurați de efluvii de meserii și de vacanță. Yes i-a obligat să facă cale-ntoarsă și i-a urmărit lătrând până lângă GR 5. Mi s-a părut că se pusese în pericol acordându-le o importanță prea mare. Am început iar să mă tem că sunt porniți în căutarea ei. Grieg a râs de mine: Niciodată oamenii nu și-au abandonat ca acum animalele de companie. Nu de asta ducem lipsă. SPA¹ dă pe dinafară de câini, de pisici și alți copii cumpărați, apoi abandonați. Nu mai face față. Lumea e pierdută. Nu mai e o lume.

Dar puțin câte puțin o senzație bizară, ca o premoniție, m-a făcut să mă tem cu fiecare seară mai mult că n-au uitat de cățeaua asta și că s-au atașat de ea. Că vor s-o prindă pe ea, în mod special, pe ea. Și mă lăsam în voia numelui ciudat al locului unde ne refugiaserăm. Exilați din societate, greu de găsit.

1. Societatea pentru Protecția Animalelor.

Pe o cărare ce urma liziera pădurii se putea face turul poienii, tot atât de rotundă ca un castron, am zis eu, dar puteai la fel de bine să vezi și căușul unei mâini mari, ținând în el puțină apă sau har, cine știe, harul lui Dumnezeu, aceasta fiind spusă fără nicio persiflare la adresa religiilor, mari naratoare de povești pentru copii, dar cu respect față de strămoșii de la Bois-Bannis, fiindcă poiana fusese defrișată, ni se spusese, de către amish sau anabapțiști. Sau poate de menoniți. Toți în mâna lui Dumnezeu ca în a lui King Kong. Diferența între aceste forme de disidențe minore, născute din cele două mari disidențe care au fost Reforma lui Luther, o masă de carne moale, și aceea mai radicală, a lui Calvin, un sac de oase –, diferența asta n-o știam. Cu puțin efort, câteva cercetări, ar fi fost totuși ușor de găsit. Internetul la asta folosește. Orice ar fi fost, menoniți, anabapțiști sau amish, îmi convenea. Mi se părea interesant că niște răzvrățiți întemeiaseră acest loc. Grupuri mici trăind la margini. Persecutați în țara lor. Încarcerați, torturați, executați, arși de vii după ce fuseseră legați de o scară

aruncată într-o vâlvătaie, văzusem asta într-o gravură. Sau exilați. Familii întregi fugare, rătăcind, scoase în afara legii în Elveția, care emigraseră în văile Alsaciei, aflate la doi pași. Care era erezia acestor proscriși? Botezul în deplină cunoștință la vârstă adultă. Non-violența. Non-mondenitatea. Pe lângă asta, agricultori de munte foarte pricepuți, cu cele mai înalte cunoștințe agronomice din vremea lor.

Casa data de la mijlocul secolului al XVIII-lea. Poiana ei, la fel. Familia care dăduse naștere poienii se refugiase probabil în pădure cu câteva decenii după ce Edictul de la Nantes, 1712, îi scosese în afara legii pe amish, de data asta în Franța. Ceea ce nu făcuse decât să favorizeze și mai mult răspândirea lor în adâncul celor mai ascunse văi unde, de-atunci, trăiseră în clandestinitate. Minunat. Îmi plăcuse mult povestea asta cu clandestini în păduri. Dar aceștia ar fi putut să se refugieze și în enclave independente, care pe-atunci nu erau franceze, ca aceea din Bois-Bannis, în adâncul unei văi aparținând unui principat mai tolerant și chiar primitiv.

Dar de ce defrișorii acestui colț pierdut de lume, care părea să le fi fost rezervat de o mână divină, îl părăsiseră după aceea ca să emigreze mai departe, până la traversarea Atlanticului, unde păreau să fi devenit industriași luminați, *crezând în religia muncii, a științei și a progresului în vederea exploatării*

globului de către om sub aripa carității? Dacă nu cumva, dimpotrivă, emigraseră, în 1914, ca să se închidă și mai bine acolo într-o microsocietate întemeiată pe refuzul violenței, al lumii și al progresului și pe negarea traversării necesare a Pământului catastrofelor?

Îmi doream cu ardoare ca instinctul de supraviețuire, puterile de-a ne împotrivi care ne mai rămâneau, mie și lui Grieg, două fire de nisip, să ne permită să găsim în acest loc o falie potrivnică oricărui idealism. Oricărui sistem. Oricărei mistici. Oricărei puteri. Oricărui universalism, chiar și ecologic.

Era în vara mutării noastre la Bois-Bannis, în această casă construită sub privirea lui Dumnezeu, când totul a început clar să meargă rău. Îmi aduc aminte foarte bine de dimineața primei noastre veri la Bois-Bannis, era o viespe mică, trezită, ca și mine, la șase dimineața, țâșnind pe fereastra deschisă a biroului meu ca să construiască vreo chestie misterioasă în spatele lambrului, dispărând acolo și ieșind din nou, venind și plecând, încăpățânată, și nu ne deosebea decât o ușoară schimbare ce ținea de proporție. Și, de asemenea, zumzetul ei de motor funcționând pe baza instinctului de a trăi. Îmi dădea exemplu, mă gândeam, de tenacitate. Incredibil cât de frumos era în acea dimineață și cât de încăpățânată era mica viespe. Să zic că era exact 20 iunie. Una dintre acele zile de iunie care stau, solstițiu vine de la *sol*, soare, și *statum*, a face să stea, nemișcată și tremurând, o zi nemișcată stând între lumină și umbră. Totul atât de minunat favorabil. Puțin mai devreme, pe la sfârșitul lunii aprilie, afine înflorite pe platoul forestier, deasupra morenelor, clopoței roz minusculi și, ca niciodată,

foarte multe albine băgate înăuntru. Acum albinele sunt mai jos, în poiana înflorită la rândul ei, zumzetul lor umplând cerul. Albastrul lui limpede. Și, ca niciodată, pinii se răspândiseră atât de violent, în rafale de polen, acoperind deodată priveliștea cu fumul lor amenințător. Da. Amenințător. Chiar așa. Te întrebai unde este incendiul. Lumea ardea, să nu uităm. Dar de mai mult timp remarcasem ceva straniu. Pe cât de imperturbabil este solstițiul de iarnă în mijlocul întunericului, pe atât de funebru pare cel de vară în plină lumină. Observi cum, în această zi, cea mai lungă din an, strălucitoare, ceva se târăște lent, se apropie. Se insinuează în tăcere în poienile înflorite. Se va ridica, va bate la ușă. Simt, de fiecare dată, un fel de frică, de frig în plină vară, în ciuda torențelor de splendoare ce se revarsă din cerul albastru. Această liniște solară puternică pare să conțină o sentință care șoptește că nimic nu ne aparține. Nici camera la soare, nici ceainicul de pe masă. Nici mătașea pielii noastre. Nimic. Și că umbra va câștiga. Tragedia va avea loc.

Îmi aduc aminte, lângă mine, erau primele căldărușe într-un urcior cu apă proaspătă cu tulpinile lor înalte culese cu o zi în urmă din capătul poienii, din zona ei umedă, prezervată. *Să ne protejăm zonele umede.*¹

1. Slogan ecofeminist.